

ze dne 17. ledna 1900 čís. 4 Věstníku téhož ministerstva). Této povinnosti soud první stolice nedbal, připustiv zápis změny sídla rekurujícího družstva, aniž měl doklad o tom, že vláda povolila toto přeložení sídla ve smyslu čl. I (3) vládního nařízení čís. 261/34 Sb. z. a n. Rejstříkový soud ovšem nerozhoduje o přípustnosti takového přeložení sídla, nýbrž o tom rozhodují jiné orgány veřejné správy, avšak soud nesmí dříve povolit zápis takové změny do rejstříku společenstevního, dokud o tom nemá doklad, že tyto orgány k tomu svolily. Rekurentem uváděný opačný postup je v rozporu s doslovem vládního nařízení čís. 261/34 Sb. z. a n., jež přímo zakazuje přeložení sídlo hlavního závodu do jiné obce do 31. prosince 1936 a dopouští jen v čl. I. (3) výjimky, jež váže na povolení vlády. Dle toho musí zápisu do rejstříku předcházeti a soudu býti doloženo toto povolení vlády. Je proto nerozhodno, že rekurující družstvo zakročilo dodatečně u ministerstva zemědělství, aby mu bylo vládou povoleno přesídlení do S.

Čís. 15113.

K § 1486 čís. 3 obč. zák.

Tříletá promlčecí lhůta podle § 1486 čís. 3 obč. zák. platí také pro nárok ošetřovatele a poskytovatele výživy na náhradu nákladů ošetrovacích a vyživovacích podle § 1042 obč. zák. vznesený proti osobě povinné podle zákona k ošetřování nebo k výživě.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1936, Rv II 220/36.)

Žalující zemský fond přednesl, že výlohy spojené s ošetřováním nemajetného otce žalované v zemském ústavu pro nervově choré v O. ode dne 30. května 1913 až do jeho úmrtí dne 26. října 1931, činily zažalovanou částku. Tvrdě, že žalovaná, která jest majetná, byla povinna tyto náklady sama hraditi, domáhá se jich zaplacení na ní podle § 1042 obč. zák. **P r v ý s o u d** uznal podle žaloby jen částečně, pokud zažalované náklady nebyly promlčeny ve lhůtě 3leté. **O d v o l a c í s o u d** vyhradiv svému usnesení právní moc, uložil prvnímu soudu nové jednání a rozhodnutí. **D ů v o d y:** Podle § 1486 čís. 3 obč. zák. promlčují se sice ve třech letech pohledávky za stravování, ošetřování a léčení v ústavech, které slouží k tomuto účelu a stejnému promlčení podléhají podle § 1480 obč. zák. pohledávky zadržných vyživovacích příspěvků. V tomto případě však jde o nárok podle § 1042 obč. zák. na náhradu toho, co žalující vynaložil za žalovanou k tomu podle zákona povinnou a pro takový nárok neplatí zvláštní doba promlčecí podle §§ 1480, 1486 obč. zák., nýbrž podléhá taková pohledávka řádnému 30letému promlčení podle § 1479 obč. zák. (rozh. čís. 10899 Sb. n. s.). Při posouzení zažalovaného nároku bylo tudíž přihlížeti k nákladům žalujícího, uplatňovaným za celou dobu od 30. května 1913 až do 26. října 1931.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu a v otázce, o niž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h:

Jest přisvědčiti žalované, že v souzeném případě, ačkoliv jde o nárok dle § 1042 obč. zák., neplatí 30letá lhůta promlčecí (§ 1478 obč. zák.), nýbrž lhůta tříletá dle § 1486 čís. 3 obč. zák. (viz rozh. čís. 14009 Sb. n. s.). Jde o nárok, jež uplatňuje zemský fond jako zástupce zemského ústavu pro nervově choré z důvodu výživy a ošetřování otce žalované. Dle § 1486 čís. 3 obč. zák. promlčují se však všechny pohledávky vzniklé převzetím do výživy, ošetřování, léčení, vychování a vyučování osobami, které se tím zabývají, nebo ústavy, jež slouží tomuto účelu. Toto ustanovení je všeobecné, takže se týče jak nároků, které příslušejí oprávněnému proti osobě ošetřované, tak i nároků, příslušejících dle § 1042 obč. zák. ošetřovateli a poskytovateli výživy proti osobě, která po zákonu byla k ošetřování nebo k výživě povinována, ať již jako syn nebo dcera, ať již jako otec nebo matka, neboť i nárok proti těmto osobám jest nárokem na náhradu nákladů ošetřovacích a vyživovacích a podléhá proto téže tříleté lhůtě promlčecí. Ostatně by postrádalo vší logiky, aby nárok ústavu proti osobě požívající ošetření se promlčoval ve lhůtě 3leté, kdežto nárok druhořadý proti osobám subsidiárně zavázaným trval dále po celou dobu 30 let. Toto výjimečné v § 1486 čís. 3 obč. zák. obsažené ustanovení jest plně odůvodněno, nýboť jde o osoby, které na se berou povinnost poskytovat výživu nikoli v ojedinělém případě, nýbrž pravidelně po živnostensku za účelem docílení zisku, a o dobročinné ústavy. Dá se u nich čekat, že vynaloží potřebnou péči i při vymáhání náhrady výživného a nedopustí, aby náklady ty prodlením času vzrostly, nýbrž, že vymáhati budou náhradu nákladů těch dle povahy vyživovacích příspěvků v krátkých úsecích časových, poněvadž jen tak se snadno unese plnění vyživovací povinnosti a náhrada nákladů na výživu vynaložených, kdežto náhradní nárok, týkající se vyživovacích dávek, trvajících déle tří roků, může se státi svojí výší nedostižným a může ohroziti existenci povinného. Na judikát čís. 81 ze 17. prosince 1873, Gl. U. 5177 nelze se odvolávati, poněvadž nové znění § 1486 čís. 3 obč. zák. bylo stanoveno třetí dílčí novelou z roku 1916, čímž nastala změna v právu před tím platném (viz výklad prof. Svobody k § 1042 obč. zák. v komentáři Klangově k obč. zák. str. 936).

Čís. 15114.

Podmínka § 368 odst. 2 ex. ř. musí býti splněna jen, když se interesse uplatňuje u soudu exekučního, jinak lze uplatňovati interesse kdykoliv, i před zahájením exekuce.

Právo volby podle § 12 odst. 2 ex. ř. má dlužník i při alternativním zmocnění podle § 410 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 8. dubna 1936, Rv I 1137/34.)